

(สำเนา)

คำสั่งกรมบังคับคดี

ที่ 3๙๑ / 25๕๙

เรื่อง การปฏิบัติงานสำนวนชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับสำนวนชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตามคำสั่งศาล เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางเดียวกัน อันก่อให้เกิดผลดี แก่คู่ความยิ่งขึ้น จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

1. ให้ยกเลิกคำสั่งกรมบังคับคดีที่ 504/2538 ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2538 เรื่อง ระเบียบปฏิบัติ เกี่ยวกับหมายบังคับคดี หมายแจ้งคำสั่ง คำพิพากษาเกี่ยวกับการบังคับคดีล้มละลาย การตั้งผู้ชำระบัญชี การวางทรัพย์และประเมินราคาทรัพย์ ข้อ 5

2. เมื่อศาลมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงาน กรมบังคับคดีเป็นผู้ชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทแล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

2.1 ในส่วนกลางให้เจ้าหน้าที่ธุรการกองบังคับคดีล้มละลายที่รับผิดชอบบันทึกข้อมูล ลงระบบงาน (ระบบคอมพิวเตอร์) และลงบัญชีสำนวนชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท แล้วนำเสนอ ต่อผู้อำนวยการกองเพื่อส่งจ่ายเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์คดี ดำเนินการและบันทึกชื่อเจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์ผู้รับผิดชอบในระบบงาน

2.2 ในส่วนภูมิภาคให้เจ้าหน้าที่ธุรการสำนักงานบังคับคดีจังหวัดหรือสาขาที่รับผิดชอบ บันทึกข้อมูลลงระบบงาน (ระบบคอมพิวเตอร์) และลงบัญชีสำนวนชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทแล้วนำ เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดีจังหวัดหรือสาขาเพื่อส่งจ่ายเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินการและ บันทึกชื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้รับผิดชอบในระบบงาน

3. เมื่อได้รับสำนวนแล้วให้ดำเนินการประกาศตามแบบ ข.1 โดยโฆษณาในราชกิจจานุเบกษา โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันสองครั้งเป็นอย่างน้อย และปิดไว้ ณ สำนักงานหนึ่งฉบับและให้ผู้ชำระบัญชี ส่งคำบอกกล่าวไปยังเจ้าหนี้ทุกคนที่มีชื่อปรากฏในสมุดบัญชีหรือเอกสาร โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ตามแบบ ข.2 และหมายนัดให้ผู้ร้องขอให้ศาลสั่งให้เลิกกิจการและชำระบัญชีวางเงินค่าใช้จ่ายต่อผู้ชำระบัญชี

4. ให้ผู้ชำระบัญชีไปจดทะเบียนเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท โดยระบุชื่อผู้ชำระบัญชีต่อนายทะเบียนตามระเบียบของกระทรวงพาณิชย์ ภายใน 14 วันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการได้ภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ผู้ชำระบัญชีทำหนังสือชี้แจงเหตุในการจดทะเบียนล่าช้าไปด้วย

5. การขีมนำนวนศาลและขอเอกสารทางทะเบียน

5.1 ให้ผู้ชำระบัญชีมีหนังสือขีมนำนวนศาลพร้อมขอเอกสารที่จำเป็น (ถ้ามี) รวมทั้งขออนุญาตถ่ายเอกสารที่เกี่ยวข้องในคดีเรื่องนี้ เมื่อได้รับสำนวนศาลแล้วให้ผู้ชำระบัญชีตรวจสอบดูสาเหตุของการชำระบัญชี ภูมิฐานะของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เลขประจำตัวผู้เสียภาษี งบดุล เอกสารทางบัญชี ทำให้การของโจทก์ จำเลย และทำให้การของบุคคลอื่นที่เป็นประโยชน์ในการพิจารณาคำเนิการชำระบัญชี รวมทั้งคำสั่งศาลทุกชั้นศาลและเอกสารอื่น ๆ ที่สำคัญเพื่อสำเนาและตั้งภาคสำนวนไว้

5.2 กรณีเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่จดทะเบียนให้มีหนังสือขอสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนรายชื่อผู้ถือหุ้นพร้อมทั้งรายการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียนหุ้นส่วนหรือบริษัทมาประกอบการชำระบัญชีด้วย

5.3 เมื่อได้รับเอกสารตาม 5.1 หรือ 5.2 แล้ว ให้ส่งนักบัญชีตรวจสอบเพื่อจัดทำงบดุล

6. การรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน ให้ผู้ชำระบัญชีปฏิบัติดังนี้

6.1 มีหนังสือเรียกโจทก์ จำเลย หรือผู้ร้องขอ หรือกรรมการผู้จัดการ เลขานุการ สมุห์บัญชี ผู้สอบบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทมาชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินหรือข้อความที่ต้องการ โดยให้แจ้งนักบัญชีมาร่วมซักถามข้อมูลด้วยทุกครั้ง เพื่อประกอบการจัดทำงบดุล ณ วันเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และจัดการชำระบัญชีต่อไป

ถ้าบุคคลดังกล่าวได้รับหนังสือเรียกโดยชอบแล้ว ไม่มาหรือมาแต่ไม่ยอมชี้แจง ให้ถือเป็นเหตุขัดข้องในการชำระบัญชี

6.2 ในกรณีมีข้อสงสัยในข้อเท็จจริงตาม 6.1 ให้มีหนังสือเรียกผู้เกี่ยวข้องมาพร้อมกันเพื่อซักถามเกี่ยวกับข้อสงสัยดังกล่าวนั้น

6.3 เรียกให้ผู้ครอบครองส่งมอบทรัพย์สิน หรือสมุดเอกสาร หรือดวงตราภายในเวลาอันสมควร หากผู้นั้นขัดขืนให้รายงานศาล

6.4 ทวงหนี้ไปยังลูกหนี้ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตามแบบ ข.3 หากลูกหนี้นี้มีข้อโต้แย้งอย่างใดก็ให้ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงจากลูกหนี้และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการทำความเห็นของผู้ชำระบัญชี ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่าลูกหนี้ที่ทวงหนี้ไปนั้นยังมีหนี้ค้างชำระอยู่ ให้ยื่นยันหนี้ไปยังลูกหนี้อีกครั้ง ถ้าลูกหนี้นี้ไม่ชำระหนี้ ให้ดำเนินการฟ้องร้องหรือหรือที่ประชุมใหญ่ สุดแต่ผู้ชำระบัญชีจะเห็นสมควร

6.5 จัดทำบัญชีรวบรวมทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ผู้ชำระบัญชีรวบรวมมาได้ โดยไม่จำเป็นต้องทำการยึดและมีอำนาจขาย โดยจะมอบหมายให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้ขายทอดตลาดหรือจะขายเองก็ได้โดยอนุโลมตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีล้มละลายและการชำระบัญชี พ.ศ. 2520

7. การทวงหนี้ของเจ้าหนี้

7.1 ให้ฝ่ายคำคู่ความ สำนักงานเลขานุการกรม ตรวจสอบและรับคำทวงหนี้ของเจ้าหนี้ในสำนวนชำระบัญชีโดยให้ยื่นภายในกำหนด 1 เดือนนับแต่วันประกาศคำสั่งศาลให้ชำระบัญชีและตั้งสำนวนทวงหนี้พร้อมบันทึกข้อมูลระบบงาน เสร็จแล้วรวบรวมสำนวนทวงหนี้ส่งกองบังคับคดีล้มละลายที่รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการต่อไป

ส่วนกรณีที่เจ้าหนี้ยื่นคำทวงหนี้เกินกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้ฝ่ายคำคู่ความลงรับคำทวงหนี้แล้วส่งกองบังคับคดีล้มละลายที่รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการต่อไป

การยื่นคำทวงหนี้ของเจ้าหนี้ในการชำระบัญชี เจ้าหนี้สามารถยื่นคำทวงหนี้ได้จนเสร็จสิ้นการชำระบัญชี

7.2 ให้ผู้ชำระบัญชีออกหมายนัดสอบสวนไปยังผู้ยื่นคำทวงหนี้ภายใน 3 วัน นับแต่วันรับสำนวนและกำหนดวันนัดสอบสวนผู้ยื่นคำทวงหนี้ไว้รวม 2 นัด ห่างกันไม่เกิน 15 วันและแจ้งไปด้วยว่าเมื่อถึงกำหนดนัด ถ้าผู้ยื่นคำทวงหนี้ไม่นำพยานไปให้ผู้ชำระบัญชีสอบสวนตามนัด โดยมิแจ้งเหตุขัดข้องหรือร้องขอเลื่อน ผู้ยื่นคำทวงหนี้ยินยอมให้ผู้ชำระบัญชีดำเนินการต่อไปได้ โดยถือว่าผู้ยื่นคำทวงหนี้ไม่มีพยานหรือไม่คิดใจนำพยานไปให้ผู้ชำระบัญชีสอบสวน ซึ่งผู้ชำระบัญชีจะทำคำสั่งต่อไปตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวน

7.3 การเลื่อนวันนัดทำการสอบสวนของผู้ชำระบัญชีไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้ผู้ชำระบัญชีพิจารณาเหตุที่ขอเลื่อนโดยเคร่งครัดและให้เลื่อนกรณีจำเป็น แต่ทั้งนี้มิให้เลื่อนไปเกินกว่า 20 วันนับแต่วันขอเลื่อน และถ้าพบว่าในนัดหน้าจะไม่อนุญาตให้เลื่อนอีกไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ หากเหตุที่ขอเลื่อนไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าไม่มีพยานหรือไม่คิดใจนำพยานมาให้การสอบสวน

7.4 ให้ผู้ชำระบัญชีทำคำสั่งให้เสร็จภายใน 15 วันนับแต่วันเสร็จการสอบสวน ทั้งนี้ไม่นับรวมเวลาในการส่งสำนวนให้แก่นักบัญชีคดีของตน ในส่วนของดอกเบี้ยให้ผู้ยื่นคำทวงหนี้มีสิทธิได้รับจนถึงวันชำระเสร็จ

ในกรณีจำเป็นไม่อาจทำคำสั่งให้เสร็จภายในกำหนดดังกล่าว ให้รายงานตามลำดับเพื่อขออนุญาตขยายระยะเวลาต่อผู้อำนวยการกองหรือผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาค

7.5 การพิจารณาให้ความเห็นชอบสำนวนทวงหนี้ของผู้ยื่นคำทวงหนี้

7.5.1 สำนวนทวงหนี้ที่มีจำนวนหนี้ที่ขอมานี้ไม่เกิน 20 ล้านบาทให้หัวหน้ากลุ่มหรือผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดีจังหวัดหรือสาขาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

7.5.2 สำนวนทวงหนี้ที่มีจำนวนหนี้ที่ขอมานี้เกิน 20 ล้านบาทแต่ไม่เกิน 50 ล้านบาท ให้ผู้อำนวยการกองหรือผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

7.5.3 สำนวนทวงหนี้ที่มีจำนวนหนี้ที่ขอมานี้เกิน 50 ล้านบาทแต่ไม่เกิน 100 ล้านบาทให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบังคับคดีล้มละลายเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

7.5.4 ส่วนของงานที่มีจำนวนหนี้ที่ขอมามากกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป จะต้องให้อธิบดีกรมบังคับคดีหรือรองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

7.6 เมื่อผู้ชำระบัญชีมีคำสั่งแล้วให้แจ้งคำสั่งให้ผู้ยื่นคำทวงหนี้ทราบโดยเร็ว

7.7 หากผู้ชำระบัญชีพบว่ามิใช่หนี้ที่อยู่ในแล้ว แต่ไม่มายื่นคำทวงหนี้ให้นำหนี้ดังกล่าวไปแสดงให้ปรากฏในบัญชีงบดุล ณ วันสิ้นสุดการชำระบัญชีและให้ที่ประชุมใหญ่รับรองบัญชีงบดุลแล้วให้นำเงินจำนวนนั้น (ถ้ามี) ไปวางทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1264

8. การจัดทำงบดุลและบัญชี

8.1 เมื่อได้รับเอกสารตาม 5.3 และข้อมูลตาม 6.1 แล้ว ให้จัดทำงบดุล ณ วันเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท (วันที่ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี) โดยเร็วที่สุด และให้ผู้ชำระบัญชียัดพร้อมผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบงบดุลดังกล่าว

8.2 ให้ผู้ชำระบัญชีย่างงบดุล ณ วันเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบรับรองเพื่อนำเสนอที่ประชุมใหญ่อนุมัติแล้วนำไปเป็นหลักในการชำระบัญชีต่อไป

8.3 เมื่อรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเสร็จสิ้นแล้ว ให้นักบัญชีจัดทำบัญชีแสดงการรับจ่ายเงินระหว่างการชำระบัญชีและบัญชีส่วนแบ่งทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้แก่ผู้ชำระบัญชีเพื่อนำไปประกอบการรายงานการชำระบัญชีและนำเสนอที่ประชุมใหญ่อนุมัติ

9. การประชุมใหญ่

9.1 เมื่อมีการเห็นชอบงบดุลตาม 8.1 แล้วให้เรียกประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาค้างผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าสินจ้าง เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชี

9.2 เมื่อผู้สอบบัญชีรับรองงบดุล ณ วันเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเรียกประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณานุมัติงบดุล ณ วันเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

9.3 หากการชำระบัญชีดำเนินการไม่เสร็จภายใน 1 ปี นับแต่วันที่จดทะเบียนตั้งผู้ชำระบัญชี ให้เรียกประชุมใหญ่ทุก ๆ ปี เพื่อแถลงความเป็นมาแห่งการชำระบัญชีให้ที่ประชุมทราบ

หากการจัดทำงบดุล ณ วันเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเสร็จสิ้นไถ่ระยะเวลาประชุมใหญ่อายุครบหนึ่ง ให้นำเสนอที่ประชุมใหญ่ไปในคราวเดียวกัน

9.4 เมื่อการชำระบัญชีเสร็จสิ้น ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำรายงานการชำระบัญชีและเรียกประชุมใหญ่ เพื่ออนุมัติรายงานการชำระบัญชีตามงบดุลและนำไปจดทะเบียนเสร็จสิ้นการชำระบัญชีตามแบบพิมพ์ของกระทรวงพาณิชย์ ภายใน 14 วันนับแต่วันประชุม

9.5 ให้ผู้ชำระบัญชีเป็นประธานในการประชุมใหญ่ทุกคราว และให้มีรายงานการประชุมลงลายมือชื่อผู้ชำระบัญชี ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น เก็บไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งมีบัญชีรายชื่อผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น และกำหนดเงินลงทุนหรือจำนวนหุ้นแนบท้ายรายงาน

9.6 การเรียกประชุม การเลื่อนประชุม วิธีการประชุม องค์ประชุมและการนับคะแนนเสียง ให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

10. ในระหว่างการชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีรายงานผลการชำระบัญชียื่นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัททุกกระยะ 3 เดือน ตามแบบพิมพ์ของกระทรวงพาณิชย์ มิฉะนั้นอาจต้องรับโทษปรับ

ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการตามระยะเวลาในวรรคหนึ่งได้ ให้ผู้ชำระบัญชีทำหนังสือชี้แจงเหตุในการรายงานล่าช้าไปด้วย

11. การขอให้ล้มละลาย

เมื่อผู้ชำระบัญชีพิจารณาแล้วเห็นว่าเงินลงทุนหรือเงินค่าหุ้นได้รับชำระจนครบถ้วนแล้ว สินทรัพย์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้สิน ให้ผู้ชำระบัญชีร้องขอต่อศาลโดยไม่ชักช้าเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นล้มละลาย

เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น ๆ แล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีโอนสินทรัพย์ที่มีอยู่ในความครอบครองให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายล้มละลายต่อไป

12. การแบ่งทรัพย์สิน

เมื่อผู้ชำระบัญชีรวบรวมทรัพย์สินและสิ่งค่าทวงหนี้ของเจ้าหนี้แต่ละรายเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำบัญชีส่วนแบ่งและบัญชีแสดงการรับจ่ายเงินตามแบบ ช. 6 ก. ข. ค. และ ง. โดยเร็ว

13. การสิ้นสุดแห่งการชำระบัญชี

เมื่อผู้ชำระบัญชีได้ดำเนินการตาม 9.4 แล้วให้รายงานผลการชำระบัญชีให้ศาลทราบพร้อมกับส่งบัญชีแสดงการรับจ่ายเงินระหว่างการชำระบัญชี งบดุล ณ วันเลิกกิจการและบัญชีส่วนแบ่งครั้งสุดท้าย (ถ้ามี)

14. การเปลี่ยนและถอนการตั้งผู้ชำระบัญชี

14.1 กรณีผู้อำนวยการกองหรือผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดีจังหวัดหรือสาขามีคำสั่งเปลี่ยนผู้ชำระบัญชีให้ผู้ชำระบัญชีคนใหม่ นำความไปจดทะเบียนตามแบบพิมพ์ของกระทรวงพาณิชย์ ภายใน 14 วัน นับแต่วันที่มีคำสั่ง

14.2 ให้รายงานศาลขอให้มีการตั้งถอนการตั้งผู้ชำระบัญชีในกรณีดังต่อไปนี้

14.2.1 ผู้ร้องขอให้มีการชำระบัญชีไม่วางค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชีภายในเวลาที่กำหนด

14.2.2 ผู้ชำระบัญชีไม่สามารถรวบรวมเอกสารหรือเอกสารไม่เพียงพอในการจัดทำงบดุล

14.2.3 เมื่อมีการนัดพร้อมตาม 8.1 แล้ว ผู้เกี่ยวข้องไม่ให้ความเห็นชอบและไม่อาจตกลงกันได้ จนไม่สามารถจัดทำงบดุล ณ วันเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้

14.2.4 ที่ประชุมใหญ่ไม่อนุมัติงบดุล จนไม่อาจดำเนินการต่อไปได้

14.2.5 ผู้เกี่ยวข้องในการชำระบัญชีไม่ให้ความร่วมมือหรือมีเหตุอื่นใด อันเป็นเหตุขัดข้องในการชำระบัญชีจนไม่อาจดำเนินการชำระบัญชีต่อไปได้

14.2.6 เหตุอื่นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

14.3 เมื่อศาลมีคำสั่งถอนการตั้งผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีเจ้านายทะเบียน แจ้งไปยัง เจ้าหนี้ที่ขึ้นคำทวงหนี้ ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น และประกาศโฆษณาตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการ บังคับคดีล้มละลายและชำระบัญชี พ.ศ. 2520 เว้นแต่เป็นการถอนการตั้งผู้ชำระบัญชีตาม 14.2.1 และยังไม่มีการแจ้งหรือการประกาศโฆษณา

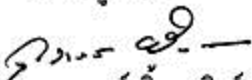
อนึ่ง หากคำสั่งหรือบันทึกข้อความใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 24 เดือนกันยายน พ.ศ. 2549

(ลงชื่อ)   สิริวัต จันทรัฐ
(นายสิริวัต จันทรัฐ)
อธิบดีกรมบังคับคดี

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววราภรณ์ ชัมพานิชย์)

นิติกร 9 ชช.

 นรมล คัตตาน